

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 50. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Letette az állampolgársági esküt az ötszázezredik külhoni magyar kérelmező

Hosszú idő után 2010-ben végre sikerült levérni azt a lakatot Magyarországra kapujáról, amit a 20. század helyezett rá - fogalmazott Orbán Viktor miniszterelnök csütörtökön a Parlamentben, az ötszázezredik magyar állampolgársági eskütételén. A kormányfő Magyarországra számára megtiszteltetésnek nevezte, hogy ötszázezredik magyar állampolgárként köszönthette Bőjte Csaba ferences szerzetest és ötszázezer-egyediként édesanyját, Bőjte Juliannát. Levertük a lakatot és kitértük az ajtót, hogy minden magát magyarnak valló ember be tudjon lépni rajta - hangoztatta a kormányfő, rámutatva, hogy a 20. század történelmi viharai következtében a magyarság a világ legkülönbözőbb pontjaira szórótt szét, és ma már szinte a világ minden pontján élnek magyarok. Mi azt valljuk, hogy lakóhelyüktől függetlenül mindannyian a nemzetünk tagjai - mondta Orbán Viktor. Orbán Viktor kitért arra, hogy eddig kilencven országból több mint 540 ezren nyújtották be az egyszerűsített honosítási kérelmet. Európából már csaknem félmillióan, Észak-Amerikából több mint kétezren, Dél-Amerikából közel négyszázan, Ausztráliából ötszázan, Ázsiából mintegy kétezren kérelmezték a kedvezményes honosítást. A kormányfő idézte az új alaptörvényben foglaltakat a magyarság összetartozásáról, majd hozzátette: amikor még csak álmodoztak arról, hogy ezt a gondolatot valaha is törvénybe foglalják, akkor „Csaba testvér Istentől kapott örhélyén” már megvalósította azt. Kifejtette: Bőjte Csaba és édesanyja megálmodták, létrehozták és működtetik a Dévai Szent Ferenc Alapítványt. Azt a szervezetet, amely gyermekeket karol fel, segít és nevel. Az ő nemzeti nevelő munkájuk, intézményteremtő, közösségépítő tevékenységük példaértékű az egész magyar nemzet számára, mintát ad a másokért való felelősségvállalásból - jelentette ki. Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes azt mondta: a magyar nemzet közjogi egyesítésének ünnepe ez a nap. Szimbolikusan nevezte a napot, a helyszínt és azt is, hogy ki vette át az ötszázezredik állampolgárságot. A napot azért, mert a 2004. december 5-ei „nemzetárvulás szegyenét hivatott jóvátenni”. Mint mondta, szimbolikus az, hogy Bőjte Csaba ötszázezredikként teszi le az esküt, hiszen ő, amikor a védeneciről gondoskodik, akkor nemcsak az elkallódástól, hanem az asszimilációtól is megmenti őket. Az ő személye jelzi azt, hogy nemcsak számokról van szó, hanem a számok mögött személyes sorsokról is - fogalmazott. Semjén Zsolt a Parlament Kupolatermét, a Szent Korona előtti helyszínt azért tartja szimbolikusan, mert a korona a magyar nemzet egységét szimbolizálja. Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes azt mondta, tudatosan nem mond le román állampolgárságáról, sőt, ha rajta múlna, felvonná az ukránt, a szlovákot, a szerbet is, mert összefogva megvalósítható a Kárpát-medencében a négyszáz évvel ezelőtti, Bethlen Gábor-i aranykor, a tündérváros.

Kövér: Nemzetpolitikai szempontból történelmi választás előtt állunk

Nemzetpolitikai szempontból történelmi választás előtt állunk - emelte ki Kövér László a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma plenáris ülésének résztvevőit üdvözlő beszédében. Hozzátette: a külhoni magyarok által leadott szavazatok nem a mennyiségük, hanem a minőségük okán nyithatnak két vonatkozásban is új fejezetet a magyar politikában. Az egyik új lehetőség, hogy a külhoni magyar szavazatok révén a magyar államnak nem pusztán erkölcsi felhatalmazása, hanem választási legitimációja lesz arra, hogy képviseljen minden magyart, éljen bárhol a világon. Kövér László szerint a másik új lehetőség, hogy a külhoni magyarok bevonása a „magyarországi politikai akaratképzésbe” segítheti az itthoni pártpolitikát abban, hogy felszámolja önmagán belül azt a nemzeti tudathasadást, ami 1919 óta jelen van a magyarországi politikai osztály nemzetéhez való viszonyában. A magyarországi baloldalt segítheti abban, hogy visszaforduljon nemzetéhez, a liberálisokat segítheti, hogy felelősségük a magyarok nemzeti szabadelvűségét és a jobboldalnak lehetőséget ad, hogy kiteljesítse politikai hitvallását - fejtette ki. A jövő évi európai parlamenti választásra utalva azt mondta: nemzetpolitikai szempontból 2014-ben a legfontosabb feladat, hogy a magyar választópolgárok segítségével a Kárpát-medencei magyar képviselő erejét növeljék Brüsszelben.

A KMKF zárónyilatkozatában üdvözölte, hogy a honosítás és a visszahonosítás révén már 540 ezer honfitárssal, közülük 500 ezer esküt tett magyar állampolgárral bővült a magyar politikai nemzet. A dokumentum leszögezi: a KMKF tagjainak meggyőződése, hogy a külhoni magyar állampolgárok részvétele a magyarországi választásokon teljessé teszi a magyarság közjogi egységét. A közjogi egység akkor válhat teljessé, ha a közügyek alakítása is együtt történik, hiszen a magyar nemzet jövőjének alakításában minden nemzettárs szava számít.

A külhoni jogászok az egész közösség javát szolgálhatják

A külhoni magyar jogásztársadalom megerősítése az egész közösség javát szolgálja - erről Répás Zsuzsanna beszélt a Dr. Szász Pál szülőföldi jogász ösztöndíj hallgatóinak évadnyitó szakmai szemináriumán a fővárosban. A helyettes államtitkár hangsúlyozta, többszörös volt az ösztöndíjra a túljelentkezés, ami azt mutatja, hogy jó a híre a programnak. Hozzátette: az előző évi ösztöndíjasok jól teljesítettek, sok fiatal jogász civil szervezetek munkájában is részt vesz. Jó úton indultak el, és a magyarországi és külhoni jogásztársadalom között kialakuló kapcsolatok a jövőbeni együttműködés alapjait jelentik - mondta. Répás Zsuzsanna azt kérte a fiatal ösztöndíjasoktól, hogy elkötelezettségüket továbbra is őrizzék meg. Az ösztöndíjat 2012-ben a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium alapította a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-vel együttműködve. A program szakmai részének megvalósításában a Budapesti Ügyvédi Kamara vesz részt. Az ösztöndíj célja, hogy olyan jól képzett, a nemzet iránt elkötelezett, a magyar és a többségi állam szerinti szaknyelvet egyaránt ismerő, mindkét országban tapasztalatokat szerzett jogászi

legyenek a külföldi magyar közösségeknek, akik hozzájárulnak a magyarság jogi megerősítéséhez. Az a cél, hogy olyan szakértői gárda jöjjön létre, amely magabiztosan jár el a szakmai kérdésekben, tudásával hozzájárul a magyar jogászszakma és a jogásztársadalom nemzetközi megbecsültségéhez.

Az EMNP szerint az RMDSZ nem bújócskázhat tovább

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) továbbra is azt szorgalmazza, hogy az erdélyi magyar pártok koalíciója állítson jelöltlistát a 2014 májusában tartandó európai parlamenti választásokon. Toró T. Tibor EMNP-elnök hétfői kolozsvári sajtótájékoztatóján úgy vélte, mindennél fontosabb, hogy az erdélyi magyarság 2014-ben is megszerezze azt a három brüsszeli mandátumot, amellyel jelenleg rendelkezik, ez pedig csakis a magyar pártok összefogásával érhető el. Az elnök szerint az összefogásnak nincsen technikai akadálya, csupán a politikai szereplők ellenérzései hiúsíthatják azt meg. Az EMNP az összefogás pártján van – nyomatékosította Toró T. Tibor, aki azt is elmondta, az elmúlt hetekben kétszer is tanácskozott Kelemen Hunorral, az RMDSZ elnökével.

Tőkés: nincs helye az erdélyi magyarok pártoskodásának

Sem a jövő évben esedékes magyarországi parlamenti választáson, sem az európai parlamenti választáson nincs helye az erdélyi magyarok pártoskodásának – közölte Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke. Leszögezte, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az erdélyi magyarok minél nagyobb számban éljenek a választás állampolgári jogával a magyarországi választásokon, másrészt pedig azért, hogy minél erősebb képviselettel rendelkezzenek az Európai Parlamentben – idézi Tőkés nyilatkozatát az MTI. Az EMNT elnöke szerint súlyos következményekkel járhat az a „gógös egyeduralkodói mentalitás”, amely szerint az RMDSZ az egyedüli hiteles képviselője az erdélyi magyar közösségnek. „Félrevezető pártpropagandának” találta azt a kijelentést, hogy az RMDSZ az erdélyi magyarság 90 százalékának a támogatásával rendelkezik. Megemlítette, hogy a legutóbbi romániai választásokon az erdélyi magyaroknak csupán mintegy 40 százaléka járult az urnákhoz, a többség kiábrándult, és eltávolodott az RMDSZ-től. „A nemzeti összefogás és együttműködés korparancsa látszik most a legfontosabbnak” – fogalmazott a volt királyhágómelléki református püspök. Tőkés László szerint az RMDSZ-nek is az igazi nemzeti összefogás útjára kellene lépnie. „Itt az ideje, hogy a közös nemzeti érdeket előtérbe helyezve, az RMDSZ szűk pártvezetősége és nomenklatúrája végképp felhagyjon az önös párt- és klientúraépítéssel, amit a magyar választópolgárok adólejeinek kisajátításával és eltérítésével végez” – jelentette ki.

A kisiskolákért tüntettek a parlament előtt

Több száz fős tömeg gyűlt össze szerdán délután a pozsonyi törvényhozás épülete előtt, hogy az alacsony létszámú vidéki iskolák megmentéséért és a közoktatási törvény azok leépítését célzó módosítása ellen tüntessen. Eközben a képviselők elfogadták a jogszabálymódosítást, amely a magyar oktatási nyelvű kisiskolák mintegy harmadának megszűnését eredményezheti. A megmozdulásra a Csemadok, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége, továbbá a Magyar Közösség Pártja és a Most-Híd politikusainak szervezésében került sor.

A közoktatási törvénnyel és annak következményeivel a nyelvi és a kulturális sokszínűség elismerését kérdőjelezi meg a szlovák kormány - mutatott rá beszédében Pék László, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének (SZMPSZ) elnöke. Bár a szlovák kormány az intézkedést az oktatás hatékonyságának növelésével és a takarékoskodás szükségességével indokolja, máig nem számszerűsítette, milyen összeget akar a kisiskolák leépítésével megtakarítani - emelte ki beszédében Érsek Árpád a Most-Híd szlovák-magyar párt parlamenti képviselője. A Szabó László, a Magyar Közösség Pártjának (MKP) oktatásügyi alelnöke beszédében azt hangsúlyozta, hogy a kisebb településeken sok esetben az iskola a kultúra egyetlen letéteményese, amelynek megszűnése beláthatatlan következményekkel járna a helyi közösség és közvetve az egész közösség életére, fennmaradására. „Ez a törvény nemcsak az iskoláink ellen irányul, hanem településeink, önkormányzataink és a magyar közösség elleni támadás is” - szögezte le. Ondrej Dostál, a Polgári Konzervatív Párt (OKS) elnöke felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a nyelvhasználat fontos alapjog, s a kisebbségek iránti tolerancia is nagyon fontos. Martin Poliačik a Szabadság és Szolidaritás (SaS) nevében arra mutatott rá, hogy a kisiskolák megtartásának ügye nem csak a nemzetiségeket érinti, mert az új szabályozás az alternatív oktatást és intézményeket is veszélybe sodorhatja. A közoktatási törvény átfogó módosítását érdemi változtatások nélkül gyorsított eljárásban fogadták el a kormánypárti képviselők. A 2015 szeptemberében hatályba lépő jogszabályt az Smer képviselőinek támogatásával, 81 igen szavazattal, 52 ellenében, 9 képviselő tartózkodása mellett hagyta jóvá a 150 fős parlament.

Vajdaság státúmának egy része alkotmányellenes, a bíróság hat hónapot adott korrekcióra

A szerbiai alkotmánybíróság csütörtökön este alkotmányellenesnek nyilvánította a Vajdaság Autonóm Tartomány státúmának egyes részeit, ugyanakkor hat hónapos határidőt adott a vajdasági kormánynak és képviselőháznak, hogy a dokumentumot

összehangolják az alaptörvénnyel, tehát fél évvel elhalasztják a döntés hatályba lépését. Megállapították, hogy a szerbiai tartomány alapdokumentumának azon részei nem egyeztethetők össze Szerbia alaptörvényével, amelyek azon az „alkotmányjogilag elfogadhatatlan elven alapulnak, hogy a statútum a Vajdaság jogalakító aktusa, amely felhatalmazza arra, hogy rendezzen minden olyan kérdést, amely érdekében áll, függetlenül attól, hogy a kérdés rendezése alkotmányos vagy törvényi ügyet képez-e”. Ugyanakkor az alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy alkotmányellenesek a statútumnak azok a rendelkezései is, amelyekkel átveszi a már korábban alkotmányellenesnek ítélt törvények rendelkezéseit. Ezen kívül azok a rendelkezések sem alkotmányosak, amelyek a törvényes előírástól újabb vagy eltérő hatásköröket írnak elő a Vajdaság Autonóm Tartomány részére – véli a bírói testület.

A szerbiai alkotmánybíróságnak a Vajdaság Autonóm Tartomány statútumát megtámadó határozata nem lehet érv az előrehozott tartományi választások kiírása mellett, jelentette ki Bojan Pajtic tartományi kormányfő és Pásztor István, a tartományi parlament elnöke. Meglátásuk szerint ez inkább azt bizonyítja, hogy mindenképpen módosítani kell a szerbiai alkotmányon. Pásztor és Pajtic közös sajtótájékoztatójukon bejelentették, nem kívánnak részt venni a statútummal kapcsolatos napi politikai csatározásokban, ugyanakkor közölték, az illetékes tartományi szervek meg fogják kezdeni a statútumnak az alkotmánnyal való összehangolását, s ehhez a legjobb jogi szakértőket hívják majd segítségül. Rámutattak arra, hogy a vajdasági statútum alkotmányellenes rendeleteiért a dokumentumot elfogadó vajdasági parlament, de a szerbiai parlament is felelős, hiszen a köztársasági képviselőház is rábólintott a statútumra. Értékelésük szerint az alkotmánybíróság döntése egy újabb bizonyíték arra, hogy Szerbiának – ha valóban csatlakozni szeretne az Európai Unióhoz – sürgősen figyelmet kell szentelnie alkotmányos és jogi rendszerének fenntarthatóságára és magára az alkotmányra.

A Szerbiai Szocialista Párt (SPS) által vezetett köztársasági kormánykoalíció nem ellenzi Vajdaság autonómiáját, jelentette ki Ivica Dacic kormányfő, az SPS elnöke. „Belgrád és Újvidék nem lehetnek egymás ellenfelei. Vajdaság autonómia Szerbiában, és nem Szerbia ellenében” – szögezte le Dacic Hódságban, az SPS, a Szerbiai Egyesült Nyugdíjas Párt (PUPS), az Egységes Szerbia (JS) és más pártok koalíciójának központi konvencióján, amelyet a december 15-ére bejelentett helyi önkormányzati választások apropóján szerveztek. A bácskai község polgáraihoz szólva Dacic azt mondta, egyesek nem a tartományban élők jogai miatt harcolnak Vajdaság autonómiájáért, hanem saját magukért, kiváltságaikért és hatalmukért.

Csak idő kérdése az 1944-45-ös magyarellenes atrocitásokat elítélő kormányhatározat

Csak idő kérdése, hogy a szerb kormány mikor fogadja el azt a határozatot, amely elítéli az 1944-45-ös magyarellenes atrocitásokat, véli Pásztor Bálint. A képviselő hangsúlyozta: védhetetlen, hogy a kormány még mindig nem helyezte hatályon kívül a határozatot, amely Csúrog, Zsablya és Mozsor teljes magyar lakosságát háborús bűnössé nyilvánította,

ugyanakkor biztos abban, hogy ez belátható időn belül meg fog történni. A frakcióvezető kiemelte, amikor nyár elején arról tárgyaltak a kormánnyal, hogy milyen jogszabály formájában történjen meg az 1944-45-ös atrocitások elítélése, ragaszkodtak ahhoz, hogy kormány- és parlamenti határozat is szülessen az ügyben. Ezt azért tartották fontosnak, mert ugyan Csúrog, Zsablya és Mozsor az 1944-45-ös magyarellenes megszállás szimbólumává vált, de ilyen kivégzésekre, jogfosztásokra egész Bácskában sor került. Ha csak a kormány helyezné hatályon kívül a határozatokat, az nem érintené a szabadkai, horgosi, martonosi és a többi település áldozatait. Annak, hogy a szerb kormány húzza az időt, az sem lehet a magyarázata, hogy ha felmentik a Sajkás-vidéki magyarokat a kollektív bűnösség terhe alól, akkor visszakövetelhetik az ott maradt vagyont, mert ezt a rehabilitációs törvény értelmében egyszerűsített eljárásban most is megtehetik, magyarázta a frakcióvezető. Pásztor Bálint úgy véli, kizárólag arról van szó, hogy a szerb kormány számára a kérdés kezelése a prioritási listán nem ott szerepel, ahol a VMSZ-én.

Decembertől van ügyfélfogadás az eszéki magyar főkonzulátuson

Szeptember 3-án Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára és Josko Klisovic horvát külügyminiszter-helyettes adta át az eszéki magyar főkonzulátus épületét. A külképviselet berendezése, a műszaki feltételek megteremtése a napokban fejeződött be, így december 2-től már várja ügyfeleit. De Blasio Antonio főkonzul úgy nyilatkozott, hogy szerdánként továbbra is kihelyezett fogadónapokat tartanak. „Ezek eddig nagyon jól működtek a HMDK belyei székházában. Tervezzük, hogy más helyszínen is tartunk majd hasonló fogadónapokat, a külképviselet egész területét le szeretnénk fedni, egészen Csáktornyáig. Ezzel azt szeretnénk elérni, hogy azok számára is elérhetőek legyünk, akiknek egyébként körülményes lenne a beutazás Eszékre” – hangsúlyozta a főkonzul. De Blasio Antonio azt is hozzátette, legfontosabb feladatuk a magyarsággal való foglalkozás, törődés, beleértve a honosítást is. Az egyszerűsített honosítási kérelmeket továbbra is előzetes időpontfoglalás alapján tudják majd benyújtani az érdekeltek. Ezenkívül az üzleti, a turisztikai, a kulturális és az oktatási kapcsolatok és együttműködés kialakítását is segíteni fogja a külképviselet.

